

Pradžia>Teisės specialistų paieška>Eksperto paieška

Eksperto paieška

Slovėnija

I. Ekspertų sąrašai ir registrai

Slovėnijos Respublikos teisingumo ministerija tvarko ekspertų registrą.

Registras yra viešai prieinamas [čia](#).

Liudytojo eksperto sąvoka Slovėnijos teisėje nenumatyta. Tačiau ekspertai skirstomi į liudytojus ekspertus, ekspertus ir teisės ekspertus.

Į registrą įtraukti ne visi ekspertai – registras apima tik teisimą (teismo ekspertus). Registrą sudaro 50 pagrindinių grupių, iš viso jame užregistruota apie 1 000 ekspertų.

II. Ekspertų kvalifikacija

Pagal Slovėnijos teismo ekspertų, sertifikuotų vertintojų ir teismo vertėjų žodžiu įstatymo 16 straipsnį, kad būtų užregistruoti, ekspertai turi atitikti, *inter alia*, šiuos kriterijus:

būti Slovėnijos Respublikos arba Europos Sąjungos ar Europos ekonominės erdvės valstybės narės piliečiu ir sklandžiai kalbėti ir rašyti slovėnų kalba, nebūti nuteistas *res judicata* galią turinčiu nuosprendžiu už tyčinį nusikaltimą, už kurį baudžiamasis persekiojimas buvo vykdomas valstybinio kaltinimo tvarka ir dėl kurio ekspertas taptų moraliai netinkamas teismo ekspertizėms atlikti, nes negalėtų nešališkai ar profesionaliai atlikti savo darbo arba pakenktų teismo reputacijai,

turėti iki Bolonijos proceso įgytą universitetinį išsilavinimą arba būti baigus Bolonijos proceso magistro studijų programą ir turėti tinkamą profesinių žinių ir praktinių įgūdžių bei patirties konkrečiam eksperto darbui atlikti,

turėti šešerių metų patirtį toje srityje, kurioje ekspertas pageidauja atlikti eksperto darbą, nevykdyti veiklos, nesuderinamos su teismo ekspertizės atlikimu.

Asmuo, pageidaujantis būti paskirtas teismo ekspertu, pagal atvirą kvietimą nurodyta forma pateikia Teisingumo ministerijai prašymą skirti teismo ekspertu.

Siekdamas nustatyti eksperto žinių būklę ir kandidato praktinius įgūdžius bei patirtį, ministras nurodo atlikti specialų kompetencijos tikrinimo testą. Tada ministras priima sprendimą, o ekspertas duoda priesaiką.

Kad ekspertas būtų užregistruotas, jis neprivalo įsipareigoti laikytis elgesio ar etikos kodekso.

Taikomi tęstinio profesinio tobulėjimo reikalavimai. Teismo ekspertai turi nuolat atnaujinti žinias ir verčiantis profesine veikla taikomus metodus arba dalyvauti konsultacijose ir profesiniuose mokymuose, kuriuos rengia kompetentinga valstybės institucija, įgaliota organizacija, profesinė asociacija ar kita profesinė įstaiga. Praėjus penkeriems metams nuo skyrimo datos ir pasibaigus kiekvienam tolesniam penkerių metų laikotarpiui, visi teismo ekspertai privalo pateikti per praėjusius penkerius metus baigto profesinio mokymo įrodymus ekspertų tarybai, kuri patikrina jų kompetenciją.

Bendras profesinis išsilavinimas apima bazines žinias apie Slovėnijos Respublikos konstitucinę sandarą, teismo veiklos organizavimą ir vykdymą, teismo procedūras, įrodinėjimo taisykles, teismo ekspertų, teismo vertintojų ar teismo vertėjų žodžiu teisių ir pareigų reglamentavimo teisės nuostatas, Europos Sąjungos teisę bei institucijas ir kitas temas, susijusias su teismo ekspertų, teismo vertintojų ar teismo vertėjų žodžiu atliekamu darbu.

Specialus profesinis išsilavinimas apima specialias ekspertines žinias konkrečiose ekspertizės srityse ir eksperto darbo posričiuose.

Kad ekspertai būtų įtraukti į registrą, jie neprivalo būti profesinės asociacijos nariai.

Ministras ekspertą gali visam laikui pašalinti iš registro:

jeigu vykdančią drausminę procedūrą visam laikui atimama teisė dirbti ekspertu,

jeigu ekspertas pateikia rašytinį pareiškimą, kad jis nebepageidauja atlikti teismo ekspertizės,

jeigu ekspertas atleidžiamas iš darbo,

jeigu ekspertui pateiktas kaltinimas nusikalstama veika, už kurią baudžiamasis persekiojimas vykdomas pagal valstybinį kaltinimą ir už kurią gali būti baudžiama ilgesne negu dvejų metų laisvės atėmimo bausme, ministerija ne vėliau kaip per tris dienas nuo to laiko, kai jai pranešama apie teisinį faktą, pašalina ekspertą iš viešosios katalogo skilties. Į viešąją katalogo skiltį ekspertas vėl įtraukiamas, kai išnyksta pašalinimo priežastys.

III. Ekspertų atlyginimas

Teismo paskirtų ekspertų atlyginimas reglamentuojamas teisiškai. Atlyginimo dydis priklauso, *inter alia*, nuo teismo bylos puslapių skaičiaus, atliekant tyrimą ir rengiantis žodiniam bylos nagrinėjimui praleisto laiko, nuo to, ar reikia surinkti ir išnagrinėti papildomą dokumentaciją, nuo to, ar reikalingas tyrimas, ir nuo bylos sudėtingumo. Ekspertai turi teisę ne tik į atlyginimą, bet ir į savo patirtų išlaidų kompensaciją.

Bylos šalys gali gauti pagal nustatytus tarifus apskaičiuotą teisinę pagalbą eksperto atlyginimui sumokėti.

Sprendime teismas išdėstyto, kuri šalis (ar jos abi) turi sumokėti atlyginimą.

IV. Ekspertų civilinė atsakomybė

Eksperto atsakomybė pagal teisės aktus neribojama. Taikomos bendros reglamentavimo nuostatos. Ekspertams netaikoma prievolė apdrausti savo galimą civilinę atsakomybę įsigyjant profesinės atsakomybės draudimą.

V. Papildoma informacija apie eksperto dalyvavimą procese

Deja, Teismo ekspertų, sertifikuotų vertintojų ir teismo vertėjų žodžiu įstatymas anglų kalba internetu nėra prieinamas.

1. Ekspertų skyrimas

1a. Ekspertą skiria teismas

Teismas gali skirti bet kurį asmenį, kurį jis laiko tinkamu ir kompetentingu. Dažniausiai teismas ekspertą skiria iš oficialaus registro.

1b. Ekspertą skiria šalys

Šalys gali užginčyti teismo paskirto eksperto darbo rezultatus ir savo lėšomis pasamdyti ekspertą tam darbui atlikti.

2. Procedūra

A) Civilinis procesas

Šalys privalo pateikti ekspertui išsamią informaciją, nurodymus ir klausimus.

Ekspertas gali susisiekti su šalimis, kai tai reikalinga ekspertizei atlikti.

Teismas eksperto atliekamo tyrimo pažangos nestebi. Nepaisant to, kiekvienas ekspertas turi informuoti teismą, ar jis tikisi numatytą darbą atlikti laiku. Kokybės kontrolė nevykdoma. Teismai ekspertų išvadose išreikšta nuomone vadovautis neprivalo. Kol teisėjas byloje nepriėmė sprendimo, šalys gali užginčyti eksperto išvadą pateikdamos pareiškimus arba priešingą ekspertizę. Kai šalis pateikia papildomų klausimų arba teismui reikia daugiau informacijos, teismas gali užsakyti papildomą išvadą. Teismas ekspertizę vadovautis neprivalo, tačiau, priimdamas galutinį sprendimą, paprastai į ją atsižvelgia.

1. Eksperto išvada

Ekspertas savo išvadą pristato raštu arba žodžiu, jeigu teismas taip pageidauja.

Galutinėje išvadoje ekspertas turi aptarti šalių argumentus. Nėra iš anksto nustatytos eksperto išvados struktūros, taip pat nėra kitų konkrečių reikalavimų, kurių, rengdami išvadą, ekspertai turi laikytis.

Teismo ekspertų, sertifikuotų vertintojų ir teismo vertėjų žodžiu įstatyme nurodytos bendros ir konkrečios ekspertizių rengimo gairės, skelbiamos Teisingumo ministerijos interneto svetainėje. Gairės tvirtina Ekspertų taryba, jose išdėstoma vienoda ekspertizių rengimo struktūra ir šiuo tikslu pateikiami nurodymai. Bendros ir konkrečios teismo ekspertų atliekamų ekspertizių sričių ir posričių gairės patvirtinamos ir paskelbiamos ministerijos interneto svetainėje per dvejus metus nuo minėto įstatymo taikymo pradžios (iki 2021 m. sausio 1 d.).

2. Teismo posėdis

Ekspertai privalo dalyvauti teismo posėdyje, jeigu teismas to pareikalauja.

B) Kita

Kituose procesuose taikomos procedūros iš esmės yra identiškos taikomoms civiliniame procese.

Čia pateikta informacija surinkta pagal projektą „Rask ekspertą“ iš šalių kontaktinių centrų, kuriuos atrinko [Europos ekspertizės ir ekspertų institutas \(EEEI\)](#).

Paskutinis naujinimas: 22/12/2020

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.